

ชื่อเรื่อง	การยอมรับปฏิบัติตามเทคโนโลยีการผลิตผักของเกษตรกรชาวเขา ในเขตพื้นที่ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นายภาคภูมิ พันธุ์โม่งค์
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.บุญสม วราเอกศิริ

บทคัดย่อ

การศึกษา การยอมรับปฏิบัติตามเทคโนโลยีการผลิตผักของชาวเขาในเขตพื้นที่ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร 2) การยอมรับปฏิบัติตามเทคโนโลยีการผลิตผักของเกษตรกร และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีการผลิตผักของเกษตรกรชาวเขา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 86 รายได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ใช้แบบสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

ผลการศึกษาลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจสังคมพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเป็นชนเผ่ากะเหรี่ยง และชนเผ่าม้งในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย มีสถานภาพสมรสแล้ว มีอายุเฉลี่ยประมาณ 36 ปี ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษาและเรียนไม่จบการศึกษาภาคบังคับ มีสมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ย 5.16 คน มีประสบการณ์ในการปลูกพืชผักเฉลี่ย 12.15 ปี มีรายได้จากการผลิตผักส่งศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวางเฉลี่ย 47,366.28 บาทต่อปี โดยส่วนใหญ่ทำการผลิตผักปลี กะหล่ำปลี และผักกาดหวาน นอกจากนั้นยังประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ ทำนา และปลูกพืชอื่นๆรวมทั้งค้าขาย โดยผู้ให้ข้อมูลมีรายได้จากการประกอบอาชีพอื่นๆ เฉลี่ย 43,110.47 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด ใช้เงินทุนของครอบครัว และจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในการทำการเกษตร มีสภาพการถือครองที่ดินเป็นของตนเอง เฉลี่ย 4.43 ไร่ มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนจำนวน 2 คน เป็นสมาชิกกลุ่มธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมพืชผัก เฉลี่ย 2.36 ครั้งต่อเดือน และผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร โดยเคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 1 ครั้งต่อปี

ผู้ให้ข้อมูลมีเจตคติต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมพืชผักของศูนย์โครงการหลวงขุนวางโดยเห็นด้วยระดับปานกลางในด้านบุคลิกภาพ และด้านการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี

ผลการศึกษาวิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผักของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ของศูนย์
โครงการหลวงขุนวาง ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผักโดย
การอธิบายวิธีปฏิบัติให้ฟังเกี่ยวกับเรื่องการใช้ปุ๋ย การป้องกันและกำจัดโรคแมลง การเตรียมแปลง
ปลูก และการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ (พ.ค.) เพื่อการปรับปรุงดิน การถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยการปฏิบัติ
ให้ดูเป็นตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องการเก็บเกี่ยว การจัดระยะปลูก และการย้ายปลูกต้นกล้า และมีการ
ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผักโดยการศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับเรื่องการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
เพื่อการปรับปรุงดิน

ผู้ให้ข้อมูลต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผักโดยการ
อธิบายวิธีปฏิบัติให้ฟังเกี่ยวกับเรื่องการใช้ปุ๋ย การป้องกันและกำจัดแมลง และการป้องกันและกำจัด
โรค วิธีปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องการเตรียมแปลงปลูก การจัดระยะปลูก และการใช้
ปุ๋ย วิธีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เกี่ยวกับเรื่องการทำปุ๋ยหมักชีวภาพเพื่อการปรับปรุงดิน

ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับปฏิบัติตามเทคโนโลยีการผลิตผักของศูนย์โครงการหลวง
ขุนวางโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับ
เทคโนโลยีการผลิตผักในระดับมากเกี่ยวกับเรื่อง 1) การเก็บเกี่ยว 2) การจัดระยะปลูก 3) การย้าย
ปลูกต้นกล้า 4) การเตรียมแปลงปลูก 5) การป้องกันและกำจัดแมลง และ 6) การป้องกันและกำจัด
โรค

Title	Adoption of Vegetable Production Technology by Hill Tribe Farmers in the Area of Kunwang Royal Project Development Center, Chiang Mai
Author	Mr. Pakpoom Panumong
Degree of	Master of Science in Agricultural Extension
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Boonsom Waraegsiri

ABSTRACT

The objectives of this study were to find out: 1) demographic and socio-economic characteristics of farmers; 2) adoption of vegetable production technology of farmers; and 3) exploring problems and recommendation to be a guideline for the improvement of vegetable production technology employed by hill tribe farmers in the area of Kunwang Royal Project Development Center. Data were collected by using interview schedule administered with 86 samples obtained from multi staged random sampling and analyzed by the research statistical package.

Findings showed that the proportion of the Karen and Hmong respondents were almost the same. Almost all of the respondents were male, married, and 36 years old on average. Most of the respondents did not attend formal education and did not finish compulsory education. They had an average family members of 5.16 persons and they had 12.15 years of experience in vegetable growing. They had an average annual income of 47,366.28 baht from vegetable production for Kunwang Royal Project Development Center. Most of the respondents produced broccoli and cos salad. Besides, they reared animals, do rice farming, and other vegetables. The respondents earned an income from other occupations for 43,110.47 baht per year on average. Almost all of the respondents used their own capital and loan of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. They had their own land with an average area of 4.43 rai. They had 2 family labours on average. They were members of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives and the village fund. They contacted with vegetable extension staff for 2.36 times on average and they used to attend training once a year.

The respondents had a moderate level of attitude towards the staff of Kunwang Royal Project Development Center in terms of personality, knowledge and technology extension.

For result of the investigation on vegetable production technology of extension staff of Kunwang Royal Project Development Center, they were able to explain about fertilizer application, pests control, bed preparation, bio-fermented fertilizer, soil improvement, technology transfer on harvesting, cropping interval arrangement, transplanting of seedlings, and vegetable production technology transfer which could be done through educational tour.

The respondents wanted extension staff to promote vegetable production technology extension. This could be done by explaining about fertilizer application, pest and disease control, demonstration on bed preparation, distance between each plant management, fertilizer application, and educational tour on bio-fermented fertilizer making for soil improvement. The respondents accepted the practice of vegetable production technology of Kunwang Royal Project Development Center in a moderate level. Based on the details of this, the following were accepted in a high level: 1) harvesting; 2) growing distance management; 3) transplanting of seedlings; 4) bed preparation; 5) pest control; and 6) disease control.